

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto (VeJ)

HE 188/2021 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi verotusmenettelystä annetun lain 31 §:n muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Ennakoitavuus turvattava siirtohinnoitteluoikaisun uudistamisessa

Finanssiala ry (FA) kiittää mahdollisuudesta lausua koskien HE:ta siirtohinnoitteluoikaisun muuttamisesta. Lausuntonaan FA esittää seuraavaa:

1 Ehdotettu sääntely voi soveltua ennakoimattomasti

HE:ssa ehdotetaan, että ”*poikkeuksellisissa olosuhteissa etuyhteysliiketoimi voitaisiin ehdotetun sääntelyn mukaan sivuuttaa ja tarvittaessa korvata toisella, markkinaehtoperiaatteen mukaisella liiketoimella*”. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että verotusmenettelylain (VML) 31 § mahdollistaisi jatkossa liiketoimien uudelleenluokittelua tavalla, joka on nykyisellään oikeuskäytännössä estetty.

Ehdotetun kaltaista sääntelyä tulisi soveltaa vain hyvin poikkeuksellisissa ja keinotekoisissa tilanteissa. FA pitää hyvänä, että lausuntopalautteen johdosta esitykseen on tehty muutoksia esimerkiksi lisäämällä pykälään maininta soveltamisesta vain ”*poikkeuksellisissa olosuhteissa*”. Tästä huolimatta ehdotettu muutos jättää silti avoimeksi sen, millaisiin erilaisiin tilanteisiin uutta sääntelyä lopulta sovellettaisiin. Ehdotettujen muutosten kokonaisverotuotoksi on arvioitu n. 75 miljoonaa euroa vuosittain, mikä viittaa siihen, että myös sivuuttamisen soveltamiskynnys tulee olemaan alhainen. **Asiassa tulisikin selvittää, onko ehdotettu sääntely nykymuodossaan perustuslain kannalta tarpeeksi tarkkarajaista ja selkeää, jotta lakia soveltavien viranomaisten harkinta veroa määrättäessä olisi sidottua.** FA näkee, että tulkinnallinen säännös, joka antaa mahdollisuuden uusille hyvin vapaille tulkinnoille liiketoiminnan sivuuttamisen osalta, ja jonka lopullista soveltamisalaa joudutaan varmuudella hakemaan tuomioistuimista, ei ole perustuslain edellyttämällä tavalla riittävän täsmällinen ja tarkkarajainen.

Jotta ehdotetun VML 31 §:n soveltaminen poikkeustilanteissa toteutuisi, edellyttäisi tämä esimerkiksi viranomaiselle asetettavaa hyvin korkeaa näyttötaakkaa tai lakiin lisättävää edellytystä siitä, että on ilmeistä, että soveltamisedellytykset täyttyvät. **FA esittää, että lakiin lisättäisiin sivuuttamisen edellytyksenä se, että on ilmeistä, että soveltamisedellytykset täyttyvät. Käytännössä tällainen vaatimus ilmeisyydestä tarkoittaisi, ettei edellytysten täytyminen saisi olla tulkinnallista ja näyttökynnyksen pitää ylittyä selvästi.**

Vaarana on, että ehdotetun muutoksen myötä yritysten toimintaympäristön oikeudellinen epävarmuus kasvaa. Verovelvollisten näkökulmasta esitys voi johtaa moninkertaiseen verotukseen. Odotettavissa on, että tämä synnyttää pitkäkestoisia oikeusriitoja. Verotuksen oikaisemista koskevat prosessit kestävät vuosia ja ovat kalliita. **Verotuksen ennakoitavuuden kärsiessä Suomen houkuttelevuus yritysten sijaintipaikkana heikkenee myös.**

2 Säännöksen voimaantulosta

Ehdotettu lakimuutos on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2022. Muutokset voivat aiheuttaa huomattavaa epävarmuutta. Verovelvollisten näkökulmasta on tarpeellista, että muutosten vaikutuksia voidaan arvioida täsmällisesti jo ennen sääntelyn voimaantuloa. Tätä varten tarvitaan viranomaisten ohjeistusta sekä keskusteluja Verohallinnon ja verovelvollisten kesken soveltamiskäytännöstä. **Näistä syistä FA ehdottaa, että muutosten voimaantuloa lykättäisiin vuodella eteenpäin siten, että muutokset tulevat voimaan vasta 1.1.2023.**

FINANSSIALA RY

Hannu Ijäs